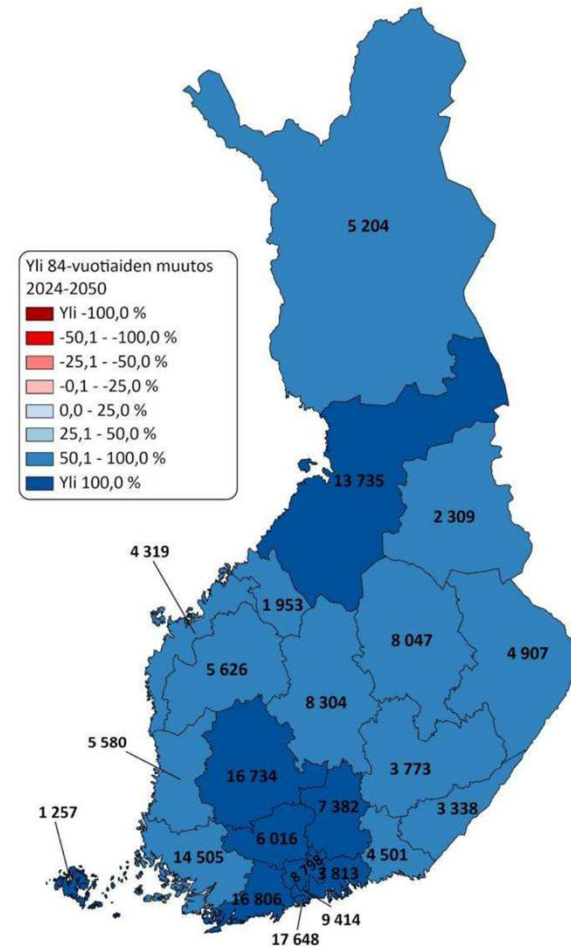
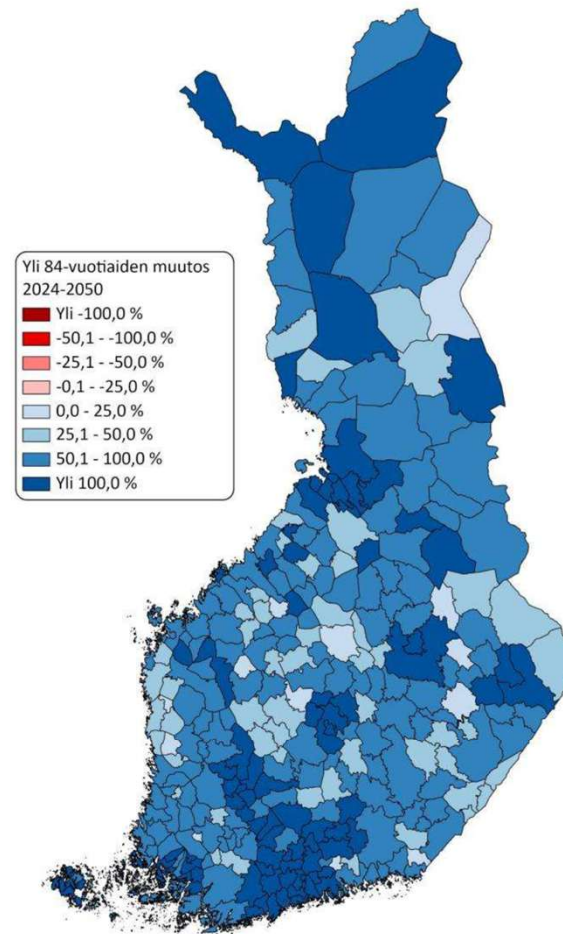

Hailuodon kunnan julkisten rakennusten ja palvelujen esteettömyys alueidenkäytön suunnittelun näkökulmasta

11.11.2025 Hailuodon kunta / Vanhus- ja vammaisneuvosto

Hyvin todennäköistä: Voimakas ikääntyminen

- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi jo 2010-luvulla erittäin nopeasti suurten ikäluokkien siirtyessä eläkeikään. Kasvu elinajanodotteessa voimisti tätä kehitystä.
- **Ellei elinajanodote laske, etenkin yli 74-vuotiaiden ja yli 84-vuotiaiden määrä kasvaa hyvin voimakkaasti tulevaisuudessa.** Jo pelkkä suurten ikäluokkien suuri koko johtaa huomattavaan kasvuun.
- **Yli 84-vuotiaiden määrä kasvaa vuosien 2024—2050 aikana jokaisessa Suomen kunnassa.** Jokaisella hyvinvointialueella kasvu on huomattavaa, vähäisimmilläänkin ikäryhmä kasvaa yli 60 prosentilla.

ESTEETTÖMYYS =

- ympäristö, palvelut, viestintä ja yhteiskunta kokonaisuudessaan ovat saavutettavia kaikille ihmisille – riippumatta yksilön fyysisistä, psyykkisistä, aistillisista tai kognitiivisista ominaisuuksista.
- Se ei koske vain liikuntaesteisiä, vaan myös esimerkiksi näkö- ja kuulovammaisia, ikääntyneitä, lapsia, kielivähemmistöjä, neurokirjon henkilöitä, lastenvaunujen kanssa liikkuvia, tai tilapäisesti loukkaantuneita.

ESTEETTÖMYYS JA LAINSÄÄDÄNTÖ

- YK:n vammaissopimus korostaa esteettömyyttä osana oikeutta elää itsenäisesti ja osallistua täysimääräisesti yhteiskuntaan.
- **Yhdenvertaisuuslaki** Suomessa velvoittaa viranomaisia ja palveluntarjoajia edistämään esteettömyyttä.

Fyysinen esteettömyys

- Rakennukset, kadut, julkinen liikenne ja muut fyysiset ympäristöt on suunniteltu niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä.
- Esimerkiksi rampit, hissit, leveät oviaukot, esteettömät wc-tilat, tilojen ja reittien valaistus sekä opasteet.

Viestinnällinen esteettömyys

- Tieto on saatavilla eri muodoissa – esimerkiksi selkokielellä, viittomakielellä, tekstityksin tai äänitteenä.
- Tämä mahdollistaa osallistumisen myös niille, joilla on vaikeuksia lukea, kuulla tai ymmärtää monimutkaista kieltä.

Asenteellinen esteettömyys

- Yhteiskunnassa vallitsee hyväksyvä ja ymmärtävä ilmapiiri, jossa erilaisuus nähdään voimavarana eikä esteenä.
- Tämä liittyy myös **syrjimättömyyteen ja yhdenvertaisuuteen.**

Sosiaalinen ja kulttuurinen esteettömyys

- Mahdollisuus osallistua yhteiskunnalliseen, kulttuuriseen ja vapaa-ajan toimintaan ilman esteitä tai syrjintää.

KESKUSTAN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS EHDOTUSVAIHE JA ESTEETTÖMYYS

- Ikääntyneet asukkaat voivat vaikuttaa asuinalueen turvallisuuteen osoittamalla turvallisuusongelmia sekä ehdottamalla keinoja, jotka parantavat turvallisuutta ja vahvistavat turvallisuuden tunnetta.
- On tärkeää saada tietoa toimintakyvyltään erilaisilta ikääntyneiltä.
- Muistinsa huonoksi kokevat voivat antaa tietoa ympäristön hahmotettavuudesta ja esteettömyydestä sekä turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista tekijöistä.
- Hyväkuntoiset taas voivat tuoda esille niitä asioita, joilla heidän toiminta- ja liikkumiskykyään voidaan parhaiten ylläpitää kaatumisten ja tapaturmien ehkäisemiseksi.

Kiitos!